

Motion till riksdagen

1987/88:K9

av Birgit Friggebo m. fl. (fp)

med anledning av prop. 1987/88:21 om ändring i
vallagen, m. m.

I propositionen föreslås bl. a. att valprövningsnämnden skall kunna besluta att ett val till kommun skall kunna göras om om mindre än hälften av det bestämda antalet fullmäktige har blivit utsedd vid kommunalval.

Valprövningsnämnden har i ett yttrande ställt sig kritisk till detta förslag när det framfördes av riksskatteverket. Valprövningsnämnden har anmärkt att nackdelen med en reglering som denna är att den inte hindrar att platserna utses genom en enda godkänd valsedel, om bara antalet kandidater på denna är tillräckligt stort. Därmed skulle en fullmäktigeförsamling kunna bestå av företrädare för ett enda parti under förutsättning av att detta parti har mer än hälften av platserna i fullmäktige.

Valprövningsnämnden föreslår i stället en ordning som innebär att ett nytt val skall kunna ske så snart mer än hälften av valsedlarna är ogiltiga.

Vi delar valprövningsnämndens kritik mot lagförslagets utformning. Vi yrkar därför att lagen skall utformas i enlighet med nämndens alternativa förslag.

I samband med valet 1985 gick centerpartiet och kristen demokratisk samling fram med gemensamma listor. Kristen demokratisk samling ville då inte att valsedlar med enbart denna partibeteckning skulle läggas fram i vallokalerna. Emellertid tolkade riksskatteverket och efter överklagande valprövningsnämnden vallagen 6 kap. 9 § 1 st. så att valsedlar också med enbart beteckningen kristen demokratisk samling skulle läggas fram i vallokalerna oavsett partiets eget önskemål. Detta ledde till att partiet fick gå ut med uppmaning till väljarna att dessa inte skulle ta valsedeln med enbart partiets namn utan den som var gemensam med centerpartiet.

Den situation som uppkom genom valprövningsnämndens tolkning av vallagen måste sägas vara besynnerlig. Det självklara bör vara att det är ett parti som självt bestämmer huruvida dess valsedlar skall läggas ut i vallokalen eller inte. Lagen bör ändras så att det skall stå ett parti fritt att ändra sin partibeteckning inför de förestående valen – oberoende av den skyddsregistrering som kan finnas – eller att alls inte framträda i något av de tre valen som ett självständigt parti.

Vi föreslår att vallagen 6 kap. 9 § 1 st. får följande lydelse och därmed ersätter nuvarande st. 1 och st. 2:

Det åligger centrala valmyndigheten att se till att väljarna i lokal där röstning äger rum för varje val har tillgång till valsedlar som försetts med parti- och valbeteckning för parti som vid något av de två senaste riksdagsva-

len fått mer än en procent av rösterna i hela landet (partimarkerade valsedlar). Centrala valmyndigheter skall dock beakta partiorganisationens önskemål i detta avseende.

Mot. 1987/88
K9

I röstningslokal skall finnas blanketter till valsedlar.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställer vi

1. att riksdagen beslutar om sådan ändring av 14 kap. 21 § i lagförslaget att länsstyrelsen skall anmäla till lagprövningsnämnden om mer än hälften av valsedlarna är ogiltiga,
2. att riksdagen beslutar att 6 kap. 9 § 1 och 2 st. vallagen skall ha följande lydelse:

Det åligger centrala valmyndigheten att se till att väljarna i lokal där röstning äger rum för varje val har tillgång till valsedlar som försetts med parti- och valbeteckning för parti som vid något av de två senaste riksdagsvalen fått mer än en procent av rösterna i hela landet (partimarkerade valsedlar). Centrala valmyndigheten skall dock beakta partiorganisationens önskemål i detta avseende.

I röstningslokal skall finnas blanketter till valsedlar.

Stockholm den 29 oktober 1987

Birgit Friggebo (fp)

Ingela Mårtensson (fp)

Margitta Edgren (fp)

Börje Stensson (fp)